

Notranjec

Izhaja vsako soboto in velja po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K. Posamezne številke po 10 v. Na naročbe brez denarja se ne oziramo. Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani Breg šte. 12.

GLASILO

POLITIČNEGA IN GOSPODARSKEGA DRUŠTVA
ZA NOTRANJSKO V POSTOJNI.

Inserati se računajo za celo stran 36 K, za $\frac{3}{5}$ strani 25 K, za $\frac{2}{5}$ strani 18 K, za $\frac{1}{5}$ strani 9 K, za $\frac{1}{10}$ strani 5 K. Pri večkratni objavi primeren popust. Mala naznanila po 20 vin. od petit-vrstice.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Proti nepotrebnim pravdam.

Naše ljudstvo ima zelo razvit pravni čut. Zakonov seveda ne more mnogo poznati, vendar se večinoma zaveda, kaj je prav in kaj ni. Če se mu zgodi krivica, hiti k sodnji. Pride do pravde. Oba nasprotnika sta do skrajnosti trdovratna. Oba mislita, da imata prav ali pa vsaj, da bosta s kakim pravnim umetnim sredstvom vendar le zmagala, saj sodnija ne more vsakemu v srce pogledati. Če se taka pravda vrši za kaj velikega, bi nič ne rekli. Če pa se vrši pravda — in takih slučajev je toliko — za malenkost, morda zaradi nepremišljene žalitve, za košček polja ali gozda, zaradi malenkostne kupne pogodbe, zaradi kokoši . . ., bi vendar bilo treba delati na to, da vsakdo, predno se spusti v pravdo, dobro premisli, ali je razumno se pravdati ali ne. Pomisliti je namreč treba, da obsojeni plača vse stroške, torej bolje, da se prej umakne, da pa tudi zmagalec ni izšel brez škode, kajti vseh mnogobrojnih troškov ne more vračunati, — koliko pa je izgubil časa s poti krog sodnije in odvetnikov in z razmišljanjem, koliko je požrl jeze, nihče ne šteje. Mnogo pravnih pa se izide na škodo obeh strank.

Da se odstrani to malo razumno in gospodarsko pravdanje, zato treba 1.) da zmaga med narodom zavest, da je dolgotrajno pravdanje za malenkosti nekaj obče škodljivega, ker ne gubi le premoženja, ampak tudi zastruplja vse družabno življenje in seje sovraštvo. Lahkomiselne pravdarje naj pritisne javno mnenje, da mirujejo. Krivične pravdarje, dalje zakotne pisarje in take, ki šuntajo, naj se zaznamuje kot škodljivce. 2.) Sodnija naj več poučuje, kot dosedaj, pravdarji pa naj verjamejo nepristranskemu svetu sodnika, in če sodnik napravi spraven poskus, ne bodimo trdovratni, ker nas tudi bodoča zmaga več stane kot je vredna. Če pa gremo k odvetniku, mu razložimo cel položaj odkrito, da ne pridejo pozneje stvari na dan, ki pravdo

zavlečejo in pogube. 3.) Občine naj v smislu občinskega zakona delajo na ustanovitev domačih mirovniških sodišč.

Politične vesti.

Neka veteranska slavnost se ima v kratkem vršiti v Trstu. Tudi ena nadvojvodinja pride tjakaj. Ker Italijani niso nobeni prijatelji Avstrije, kličejo za to demonstracijo na pomoč Slovence. Pa ravno Trst je preklicano slabo izbran, če se želi imeti Slovence za štafažo in „živio“ in „hoch“. V mestu Trstu več tisočim slovenskim otrokom Avstrija ne da ne ene slovenske ljudske šole!

Na vipavskem klerikalnem shodu, ki se je vršil v senci žandarmerijskih bajonetov, je manjkalo enega — kmetskih občin poslanca dr. Kreka namreč. Morda bi bil povedal, zakaj je kot kmetski poslanec napisal oklic in agitiral v Ljubljani za novo stranko in sicer za samo-meščansko, ki naj bi bila še bolj meščanska kot je sedaj vladajoča stranka v Ljubljani.

Hrvatski sabor si je izvolil predsednikom člana srbsko-hrvatske opozicije dr. Medakovića. S tem, da si je hrvaški parlament izvolil Srba za predsednika, je zopet potrjeno odslej neprerušno bratstvo Srbov in Hrvatov, ki so se še pred kratkim prav po nepotrebnem črtili in napadali.

V Bosni kaže avstrijska vlada žalostne sadove. Ker so ljudje neomikani in se ne znajo novim razmeram prilagoditi, se jih na vse načine izrablja. Najhujše je tam, kjer postane Bošnjak delavec v tovarni. Sedaj se je ljudstvo hudo razburilo in je prišlo do štrajkov. Najprej so delavci v tvornicah duhana začeli stavkati, ker jim država plačuje beraško. V Sarajevu je prišlo do velikih nemirov, ker je vse občinstvo sočuvstvovalo z delavstvom. Gibanje se širi po vsi deželi. Službeni in židovski listi pa hočejo vse zamolčati, kajti v Bosni sta si podala roko v izsesanje neizvedenega naroda službeni Avstrijec in Žid. Najhujše je v premogokopih

v Zenici. Tam je tudi tekla kri, ker so oblastva dala streljati na delavce.

Državni zbor se je otvoril v torek z nagovorom novega ministrskega predsednika princa Hohenlohe. Le-ta je v svojem nagovoru proglasil splošno, jednako volilno pravico za nekaj neizogibnega, kajti zanjo govori državna potreba in javno mnenje. Drugače novi vodja naše državne ladije ni mnogo povedal. Ker noben narod noče odnehati in vsaki želi le še več mandatov, je volilna reforma v veliki nevarnosti.

Ogrski državni zbor se te dni zopet sestane. Sklenil bo po dveletnem presledku zopet enkrat rekrutni zakon. Letos bodo na Ogrskem dvakrat nabori (za l. 1905 in l. 1906.)

Madjari in Avstrija. Veliki narodni boji sploh ne prenehajo, dokler je le kak interes, ki se z interesom drugega naroda križa. Da je madjarski narod v boju z Avstrijo sklenil le nekako politično premirje s tem, da so Košutovci prevzeli vlado, dokazuje gospodarski boj, ki se je ravno v zadnjem času razvil s podvojeno silo. Madjari si hočejo ustvariti svojo trgovino in svojo industrijo. Naravno, da domača podjetja prve čase ne morejo delati tako dovršeno in ceno, kakor stara, močna in vpeljana tuja podjetja. Tu mora

mlademu gospodarstvu pomagati čuvstvo in navdušenje za narodno stvar. Sedanji ogrski ministri so v take namene ustanovili „tulipansko zavezo.“ Člani te zaveze, koje znak je tulipan, delujejo neumorno, da spravijo iz tujine uvoženo blago z ogrskega trga. Nemci že zdaj, ko je zaveza šele začela delovati, tožijo o škodi, ki jo imajo. „Psom in avstrijskim agentom je vstop prepovedan“, tako je napisano na tablicah nekaterih madjarskih tvrdk. Tvrdek, ki jemljejo avstrijsko blago, se bojkotujejo. Društva zahtevajo od trgovcev častno besedo, da ne jemlje blaga iz Avstrije!

Ruska дума se je kot ljudsko zastopstvo jako lepo vpeljala. Na carjev otvoritveni nagovor je odgovorila z adreso, v kateri zahteva, da car pomilosti vse politične zločince. Za časa lanske revolucije in še za poznejših nemirov so zaprli in obsodili ruski činovniki nevsmiljeno tisoče in tisoče požrtvovalnih in izobraženih mož. Če že ne more „duma“ več pomoči onim, ki so prelili kri za svobodo, hoče vsaj izposlovati rešitev političnih bojnikov, ki so pravzaprav izsilili in priborili parlament od carja. Pomilostiti te „zločince“ pa sme le car. „Duma“ je sklenila, da prej ne more delovati, dokler ji car ne ugodí. Člani dume se ne udeležijo do tedaj nobene slavnosti. Upati je, da se car ukloni.

Listek.

Kaj in kako se po kranjski „šprahi“ v „štacuni“ ali „botegi“ kupuje in prodaja?

Ko prinese „briftrogar“ „štacnarju“ „avizo“, pošlje „ausknehta“ z „latrčkom“ oziroma „tajkselnom“ po „robo“, katero je „beštelov“. Na „štacijoni“ plača samo „froht“, včasih pa tudi „nahnome“. V „štacuno“ pride različna „kundšoft“ po različno „robo“. Gospodinja po „kofe“, „cuker“, „rajž“, „ješprenj“, „rižero“ i. dr., kar vse skupaj odnese v „korbi“ ali „žaklju“ domov. Gospodar pride po razne „ketne“, „štrike“, „štupo“ in „pitersolc“ za živino, „gajžlo“, „šmir“ itd. Nevesta si nakupi različne „robe“ za „štrozake“ in „štrmace“, za „gvante“ in „iberjake“, dalje „koltre“, „obrajmane pilde“, „marelo“, „kocete“ (štumfe), „grnadelne“, „fačole“, „facanatelne“ in „šnjajctihelne“.

Otroci in šolarji po „cukerberk“, „pildke“, „teke“, „štilčke“, „tinte“, „plajbese“ ter „cigare“ za gospoda „šumaštra“.

„Žnidar“ pošlje svojega „ksela“ po „štof“, „cajh“, „batirlajmand“, „knofe“, „šnodelne“, da napravi iz vsega tega različne „flanele“ in „rekelce“, „lajbelce“ in „pruštofe“.

„Mojškra“ po „nafelne“, „cvirn“, „aufpuc“, „žnoro“, „špice“ in „žido“.

„Šuštar“ svojega „lerpoba“ po „leder“, „pop“, „cveke“ ter „cuge“ in „rinčice“, za „štifletne“, „čižme“ za „šnirati“ ter „štifelne“ z visokimi „botami“.

„Šlosar“ po „šraufe“ in „nete“.

„Tišler“ po „farbo“, „lim“, „fornirje“, ključavnice za „ajnstemat“ ali „ajnlasat“, kar porabi pri izvršitvi različnih „kosnov“, „kredenc“, „šifonerjev“, „špampetov“, „nahkaselnov“ in „špuktrigelnov“.

Ker ima „botegar“ v „forštati“ in na deželi večinoma tudi „birchaus“ ali „oštarijo“, v kateri se toči „šnopc“ in „pir“, se marsikateri pri njem zelo zadolži. Ako noče plačati, napravi mu „štacunar“ po „rihti“ „colungsauftrög“. Ako v štirinajstih dneh ne plača, prideta oba na „lemento“ in „urtel“ določi, v kolikih „ratah“ se mora dolg plačati. Ako še sedaj ne plača, pride „šacenga“ in „sekacjon“ in „aufpasati“ mora še, da ne pride v „pržon“.

Ni pa dosti, da naš Kranjc mnogo znosi „birtam“ in „štacnarjem“, tudi „fronki“ so veliki. Vse sproti mora znositi v „štejeromt“ in za — „ofr“.

Po večni „matrj“ in trpljenju pride konečno smrt, katera ga reši iz tega „frdirbanga“ sveta. Položijo ga na „pare“, v roke mu dajo „roženkranc“, v znožje na mizico božjo „martro“ in „žegnano“ vodo. Okoli njega pa gorijo „nahlihti“ in „milkercen“. Ako je bil še „ledeg in frej“, spletejo mu vaške „punce“ „krancl iz frišnih rož“. Tretji dan ga zabijejo v zlatim papirjem „fercirano trugo“, pogrebci ga vzdignejo na „tragah“ ter odnesejo na „britof“.

Sorodniki pa jokajo vsi „scagani“ za „trugo“. In to je „kompletek“.

Urlaubar.

Sosedov Johan je prišel na „urlaub“. „Dinov“ je kakor „drajerig unfrajbilhar“ pri „zibennajncgarjih“ v

Iz Črnega vrha nad Idrijo.

Čitalnica narodnega izobraževalnega društva je odprta, in sicer se nahaja bralna soba pri g. Ivanu Lampetu, kjer je bila prejšnja občinska pisarna. Na razpolago so sledeči časopisi: Slovenski Narod, Slovenec, Notranjec, Domoljub, Rdeči Prapor, Naprej, Mir, Glas Svobode, Gorenjec, Primorec, Učiteljski Tovariš, Naši Zapiski, Družinski Prijatelj, Ljubljanski Zvon, Slovan, Dom in Svet, Kmetovalec, Slovenski Čebelar, Perotninar, Slovenski Sokol, Planinski Vestnik, Popotnik, Jež in Osa. Skupaj torej doslej 24 slovenskih časopisov. Društveniki se vabijo, da pridno obiskujejo bralno sobo. Kdor ni ud, pa bi vendar rad čital, naj se oglasi pri učitelju. Kadar prideš prehitro ob nedeljah k maši, ne stoj pred cerkvijo, temveč hitro k časopisom! Izobrazujmo se, zijala prodajati je še vedno čas!

Posvetovanje imeli so pri nas predzadnji četrtek duhovniki idrijskega dekanata. Kolikor smo mogli poizvedeti, poročal je dekan Arko o dekanijski konferenci v Ljubljani. Predaval pa je tudi idrijski katehet Lah o novi šolski postavi. Gospodje duhovniki namreč niso z njo posebno zadovoljni, ker je po nji

„erštem cugi“. Tam so ga zelo „aufmišali“, posebno „gautman“ je bil „žleht“. Vsako jutro so šli takoj po „tagbohti“ „selcirat“. Ko so „menažo fasali“, imeli so malo „rosta“, potem pa zopet na delo: eni „poden ribat“, drugi s „fecnami“ vse „abštaubat“, „gvere“ in „iberšvunge pucat“ itd. „Šuhi“ so morali biti vedno z „birštno in fecno zgloncani“. Šele po „befeli“ so imeli „fajeromt“, da so šli malo „špacirat“ ali pa „šockam“ „libsbrife“ pisat. Bolj ti „brihtni“ so šli tudi v „bindungšolo“ od koder so prišli z eno ali dvema „šternami“ ven. Tudi Johan je bil „unterofcir“.

Ko so šli na „kajzermanevre“, „fasali“ so tudi „konerve in piksenflajš“.

Alstn! Ta dva „štikelca“ „iberhaupt“ ne spadata v „Notranjca“, vendar prosim čislane „bravce“ blagohotnega oproščenja.

Gorenje vrstice nimajo namreč namena sramotiti naš miloglasni slovenski jezik. Namen imajo le deloma pokazati, kako potrebna bi bila ustanovitev zveze za čiščenje slovenskega jezika od grdih tujih spak med priprostim ljudstvom. Taka zveza bi se lahko osnovala na široki podlagi. Učitelji, duhovniki, uradniki, obrtniki, posebno pa trgovci in trgovski sotrudniki, lahko veliko storijo v tem oziru.

Upam, da bi tudi čislano uredništvo rade volje podpiralo to delovanje ter zdaj pa zdaj prepustilo majhen prostorček v svojem cenjenem listu v ta namen. Želeti bi bilo, da se še kedo oglasi k temu problemu.

Rojaki na noge!

Eden, ki se za to zanima.

zavezan katehet pokoravati se v gotovih zadevah — šolskemu voditelju.

Bogoslovec g. Janez Klavžar, naš rojak, ne bode imel nove maše, katero ima obhajati letos — doma, temveč na — Brezjah.

Stari župan Matevž Lampe bi bil te dni kmalu prišel ob posestvo. Pri čaši rujnega vinca kupil je je bil od njega za tridesettisoč kron Rudolf izpod Jesena. Lepi denarci so to vendar, a ko je izvedela boljša zakonska polovica nekdanjega župana za nesrečno kupčijo, bilo je joka in stoka čez mero. Ker ni drugega mogoče, proglasili so vbogega Matevža za pijanega. — In tako varujeta g. Matevž Lampe in njegova srečna žena še danes obširno posestvo — drugim.

Mali trikotni travnik za pokopališčem je dal g. župan ograditi. Zanimarjen prostor ima sedaj drugo lepše lice. Vprašanje je le, ali se bodo za leseno ograjo izdani stroški tudi obrestovali iz dohodkov male parcelce?

Gospod poštni komisar nas je tudi obiskal. Naš c. kr. poštar ga je že več časa pričakoval. Slednjič je vendar prišel „strah“ in g. Rudolf mu je napravil slovesen sprejem. V koliko je bil zadnje imenovani pohvaljen radi izbornega uradovanja, nam ni znano. — Po izvršeni reviziji se nam je zdel g. Dominik bolj ponižen. Pomislite ljudje božji, ponosni črnovrški župan, bogataš in bog ve še kaj — ponižno stopa ob g. komisarju, pa nese v desnici njegov kovček, v levici pa dežnik. — To ni kar si bodi, Črnovršcem se obetajo boljši časi!

Dopisi.

Iz gorenje Vipave. Zaupen shod dr. Šušteršiča se je obnesel jako klaverno. Naznanjen je bil javen shod 13. t. m. ob 3. uri popoldne pri „Hribu“ v Vipavi. Otvoril ga je gosp. Štefan Lapajne, glavar v Postojni, pa še le ob 4. uri. Zbralo se je jako mnogo Vipavcev. Ko so videli klerikalni možje nad dve tretjini naprednih kmetskih mož, so hitro zaprli glavna vrata in tudi stranski uhod v gostilno. Skrbno so čuvale oboje vrata prve glave klerikalcev, da se ne bi utihotapil več kak neodvisen in duševno samostojen mož, ker silno so se jim tresle hlače, zlasti dr. Žlindri, ki se je skrbno skrival za hrbet glavarjev. Zunaj je nastal večkrat silen hrup naših mož, ki bi bili tudi radi slišali „farbanje“ nezavednih „backov“. **A stražilo je uhod pet orožnikov in znotraj čuvalo red tudi pet orožnikov.** Kakor hitro pa je vdrl noter kak narodni mož, n. pr. gosp. Punčuh, pa so besno zakričali: „Punčuh! Punčuh!“ in moral je ven. Gospod Bratina iz Ustja se vendar prerije do glavarja in ga vpraša: „Kak shod je to? Če je javen, je vendar vsakomur dovoljen vstop!“ Glavar pa si komaj pomaga iz vidne zadrege. „Shod je za društvenike in povabljen!“ To je pač treba pribiti. Glavar bi bil moral shod razpustiti, ker ni bil javen, kakor je bilo razglašeno. Seveda, razumemo!

Imel je na strani Schwarzovega ljubljenca — dr. Žlindro. Ljudstvo je bilo silno razburjeno in večkrat dr. Šušteršiču glasno ugovarjalo. Niso se upali odpreti vrat vsem zborovalcem, ker bi bila na shodu napredna večina ali pa bi bil celo razgnan. Poleg tega so pa imeli po gostilnah še „špijone“, da so poslušali mnenje in ugovore narodnih mož. N. pr. France Premru iz Št. Vida, katerega ni nikdar videti pri Hrovatinu, je kaj čvrsto vlekel na ušesa. Seveda ga je preziralo vse.

Naši dušni pastirji so pa imeli popoldansko službo božjo mesto ob 2. uri popoldne, že ob 1 uri ali 1 1/2, da so zamogli tirati svoje „backe“ k shodu. Pa še pravijo, da ni vera v službi politike klerikalcev! Št. Vidski petjotar-župan je imel tačas mnogo uradnega posla — a tega je zanemaril, da je prav pridno tiščal vrata v Vipavi. No mislim, da ga bodo kmalu siti njega lastni pristaši. Kako je on pravičen, naj služi ta-le dogodek. Na ženitovanji gosp. Semiča je njegov nečak, narodnega mišljenja, vstrelil s slepim patronom v zrak. Takoj ga je naznanil. Ko pa je njegov zvesti oproda Peterček 6. t. m. ob 11. uri zvečer sprožil topič v strelni postaji z občinskim smodnikom nabasan, se mu ni skrivil niti las. — Svoje ljudi je treba varovati in jih negovati, da ne pride kaj netaktnega v javnost.

„Gospud“ nunček iz Goč je izjavil v nedeljo pri maši: „Le pojte na shod, saj bo več vreden in več dopodajenja pri Bogu, kakor če ste v cerkvi!“ Ali bi bilo potem kaj čudnega, če bi vera pešala?

Župnik Čemačar iz Vrabč, ta vam je mož. V soboto 28. aprila je bil nekje v Vipavi, seveda je mož šel zelo žejen domov, — pardon peljal se je... Na Vrabčah pa je zvon vabil ob 7. uri zvečer k litanijam. Otroci, stari ljudje in komur je dopuščal čas so pričeli počasi dohajati v Tabor v cerkev. Ko pride g. Čemažar, ozir. se pripelje na Vrabče, gre si novo žejo gasit k Brajdihu. A tu je bilo tako „luštno“, da je pozabil na litanije. Mati ga je prišla iskat — za potrebo bi bila prinesla tudi mokro šibico in ga opomnila naj gre vsaj v Griže nekega bolnega človeka previdet, nakar se je vendar vzdignil in šel že pozno v noč negotovih korakov. Ljudje pa mrmrajoč iz cerkve.

No, kaj pa duhovna posoda iz Podrage? Ta aspirant na župnijo št. vidsko je pa sv. Florijana dan ukazal pri 6. sv. maši, ko je prečital evangelij: „Zaprte vrata!“ — Nihče jih ni hotel zapreti. Ko na trikratni ukaz ni hotel nihče zapreti vrat, ukaže to cerkovniku, kateri je vendar to storil, dasi nerad. Pod zvonikom je bilo več ljudi, kateri so pobožno brali iz mašnih knjig. Še celo sivolasi možiček je klečé opravljal svojo molitev. Nekteri so užaljeni s kletvijo odšli, nekteri pa smehljaje so še ostali. Podražka cerkev je že itak majhna, če pridejo pa še ljudje iz Št. Vida, katerih gre mnogo k prvi maši, mislimo si lahko, da mora biti poleti jako slab zrak v taki cerkvi in kak še le, če je zaprta. Ventilacije itak nobene ni.

G. župnika Demšarja pa prosimo, naj da popraviti cerkveno uro, da bomo vsaj po noči vedeli, koliko je

na času, da ne bo o polnoči bila 6. — Čuje se, da pride v Št. Vid tudi kaplan. Ne vemo čemu? Še župnik nima kaj dela. Župnik naj bi imel ob nedeljah 2 maši, pa je željam vstreženo. Kaplan bo pa prišel le zato, da bo še večje sovraštvo delal v občini, kakor je to že navada pri mladih bojevitih petelinčkih. Sicer bosta pa lahko tudi doma tarokirala. Kadar se bo kaj več blaga zopet nabralo, pa še kaj o zadnji naši volitvi, da bode svet zvedel, s kakimi pripomočki so pri nas zmagali klerikalci-poštenjaki.

Domače vesti.

Velecenj. čitateljicam in čitateljem!
V jedni prihodnjih številkih pričnemo s priobčevanjem avtorizovanega prevoda velikega romana prvega hrvatskega romanopisca Šenoe: „Seljačka buna.“

Slovenski Tehnik je kot brezplačna priloga priložen našim notranjskim naročnikom. Upamo, da z veseljem pozdravijo naši čitatelji lepi list, viden sad češko-slovenske vzajemnosti. „Slovenski Tehnik“ izhaja enkrat na mesec in bo vsakokrat priložen našemu listu.

Poročil se je 15. t. m. v Ljubljani g. Fr. Križaj, tovarnar in posestnik v Št. Petru na Krasu z gdč. Gabrijele Olgo Leskovic, bivšo učiteljico v Planini. Poročal je veleč. g. duhovni svetnik Podboj iz Toplic. Naše najiskrenejše čestitke!

Častni član studentskega gasilnega društva je postal zaslužni večletni načelnik postojnskega gasilnega društva gosp. Matija Petrič, imejitelj srebrnega zaslužnega križca itd. Posebna deputacija mu je izročila dne 6. t. m. častno diplomu.

Za Vilharjev spomenik se priredi dne 8. julija t. l. velika narodna slavnost v Postojni. Priredbo prevzamejo postojnske dame in postojnska društva. Na dan te Vilharjeve slavnosti naj bi se ozirala vsa druga društva, ki nameravajo prirediti kake slavnosti. — Odbor za Vilharjev spomenik te dni razpošilja s prošnjo za darila v prid Vilharjevemu spomeniku čekovne položnice z nadejo, da se vsak naprošenec velikodušno odzove.

Vilharjev spomenik bo stal pred postojnsko šolo. Mesto je izborna izbrano, kajti prelepi prostor pred šolo je tak, kot da je spomenika že pričakoval. — Kameniti temelj Vilharjevemu spomeniku postavi po naročilu odbora g. Ivan Zaharija iz Nabražine.

Olepševalno društvo v Postojni je imelo dne 12. t. m. svoj občni zbor. Volil se je nov odbor. Načelnikom je bil izvoljen soglasno g. Fran Gerstenmeyer, c. kr. finančni tajnik; v odbor pa so bili voljeni gg.: Josip Dekleva, Viktor Dralka, Anton Ditrich, Anton Mladič, Fran Paternost, Viktor Presl.

Slavnostne razdelitve kolajn postojnskimi gasilcem dne 6. t. m. se je udeležilo tudi studentsko gasilno društvo, kar je v naši zadnji tozadevni notici pomotoma izostalo.

Postojnski salonski orkester je priredil dne 6. t. m. koncert v korist postojnskega gasilnega društva, ki je v vsakem oziru dobro uspel. Godbene, kakor tudi pevske točke, je salonski orkester in njega pevski zbor z občno znano točnostjo proizvajal. Volaričev dvo-glasni ženski zbor s spremljevanjem orkestra „Divja rožica“ je bil oduševljeno sprejet in se je moral na splošno zahtevanje ponavljati. Dohodkov je bilo K 161.

Imenovanje ravnatelja na meščanski šoli v Postojni je bilo povod neumestni notici, katero je nekdo objavil v ponedeljski številki „Slov. Nar.“ z namenom, vzbujati v javnosti mnenje, kakor da bi bila vsa Postojna ogorčena in razburjena, ker je bil na postojnski meščanski šoli imenovan za ravnatelja meščanski učitelj na Krškem g. Josip Brinar. To pa ni res. O kakem presenečenju in razburjenju ni in ni bilo nobenega govora; res je le, da vlada vobče zadovoljnost, da smo po preteku petih let dospeli tako daleč, da je dobila naša meščanska šola svojega ravnatelja, od katerega pričakujemo, da bo spolnil naše nade ter pridobil novi šoli ugled in veljavo. Tudi ni res, kar trdi dotični pisec o neizmerno velikih stroških z zgradbo in vzdrževanjem šole; res je le, da je šola last celega šolskega okraja in da bodo stroški — ker bo plačevala učiteljstvo dežela — tako neznatni, da ni vredno o njih govoriti. Odkar smo dobili zagotovilo, da pride v poštev za razpisano mesto le gg. Brinar in Jelenec, smo popolno mirno pričakovali imenovanja, ker smo dobro vedeli, da sta oba izborna sposobna za to mesto in da sta tudi oba naprednega političnega mišljenja. Ni bilo tedaj prav nobenega najmanjšega povoda za presenečenje in razburjenje. Ni pošteno, ako skuša pisec dotične notice, ki ne biva v Postojni, v imenu merodajnih krogov postojnskih in javnega mišljenja sploh varati širšo javnost. Tudi ni lepo, da si on v svojem skrivališči na tako nedopusten način tolaži svoje razburjene živce, če tudi mu prav radi priznamo, da je to netaknost storil v trenutku, ko ga je novica o imenovanju ravnatelja — kakor sam pravi — „zadela kakor strela iz jasnega neba.“ Namen dotične notice nam je prozoren, zato ga tembolj obsojamo. Protestujemo pa, da se pošteno ime postojnskega trga zlorablja za tako nizkotne namene.

Iz Knežaka. Zadnje občinske volitve, pri katerih se je nebroj nepravilnosti vršilo, so potrjene. Novi odbor je volil za župana g. Andreja Urbančiča, kakor je ukazal g. Pehani.

Iz Juršič. V soboto, 12. t. m. ob eni uri popoldne je bil tukaj tak naliv, da je bila cela dolina pol metra v vodi. — Pretekli teden ukradli so neznanu hudo-mušneži Pjoku tablo od trafike s hiše in to iz jeze, ker je prenesel trafiko v novo hišo, ki je izven vasi.

Iz Št. Petra. Vedno je bilo pri nas veliko pomanjkanje vozov, nikdar nisi dobil voza. Sedaj sta si oskrbela g. Matija Zafred in mesar g. Zaplata nove vozove. Potniki naj se blagovolijo v slučaju potrebe obrniti na imenovana gospoda. — Do 8. t. m. sta bila

v Št. Petru dva mesarja, a ta teden je odšel eden, in je zdaj ostali prevzel obe mesnici in cene sam diktira, kakor se mu zljubi. V teku tedna je ceno že dvakrat povzdignil, tako da moramo plačevati meso zdaj po 1 K 36 vin. Temu je treba na vsak način odpomoči! G. župan Margon je o svojem času deloval na ustanovitve mesarske zadruga. Res bi bila to krvava potreba, ker se bode s tem stvar uredila. S tem bode pomagano veliki okolici Št. Petra. — Novo rampo zidajo na postaji južne železnice, tudi skladišče bodo povečali, kakor se sliši, ter s tem vstregli davni želji ljudstva.

Iz Zagorja. Povožilo je dne 12. maja v Radohovi vasi pri Št. Petru Jerneja Marinčiča (Primožiča) iz Zagorja, ko je peljal nekaj tramov iz Št. Petra. Konji so se splašili pred gromom, ko jih je hotel vzdržati, je padel tako nesrečno pod voz, da so mu šla kolesa čez noge. Konje so ustavili v Parjah, a Marinčiča je pripeljal domov Pepel iz Rad. vasi. — Štiri teleta v enem letu je vrgla krava Jakoba Marinčiča in sicer dvakrat po dvoje junic, ki so vse lepe. — Dne 20. t. m. ima tukajšnja „Mlekarska zadruga“ svoj redni občni zbor. — Pokopališče zagorsko bodemo letos razširili in pri kapeli bodemo zidali nov zvonik.

Iz Bitinj. Mlekarska zadruga zagorska je opustila tukajšno svojo podružnico, zdaj pobira zadruga iz Šmihela. Ali kako! Zagorska mlekarska zadruga je imela v Kilovčah vsaj barako z vso opravo za hlajenje, ali šmihelski voznik gre z vozom od hiše do hiše, ter pobira mleko in ga pelje po grozni poti v Šmihel in to tudi o največji vročini. Da to ne more biti trajno in resno, lahko vsak vidi! In kakšno mleko tudi dobi! Še če je kontrola, naše ljudstvo mleko pači, (to seveda le, ker še ne pozna velike važnosti mlečne trgovine), in kaj pa še, če se tako pobira kakor pepel, kakor se to pri nas zdaj dela. Za nas je seveda to pripravno, ali mi vidimo, da tako ne more iti. Prav bi bilo, ko bi se za našo obširno dolino osnovala lastna zadruga ali bi pa vsaj vozili v Trnovo, kamor pelje lepa državna cesta. Na vsak način se pa mora tukaj kaj ukreniti. Prosimo toraj odločilne može, posebno g. Iv. Bašo, ki je imel s tem že opraviti, da storijo potrebne korake. Zagorska zadruga nam bode gotovo šla pri ustanovitvi tudi na roko. — Naša železniška postaja so Kilovče, a to je postaja, ki nobenemu nič ne koristi. Ni je namreč do postaje od nobene strani in od nobene vasi dovozne ceste. Pot, ki vodi iz Bitinj — od državne ceste do postaje, se nahaja v takem stanju, da ni mogoče z vozom do postaje in je bila že večkrat oblastveno zaprta vsled „nevarnosti za življenje“. Ali je to sploh mogoče pri dovozni poti k postaji? Skrajni čas je že, da se prizadeta županstva za to kaj pobrigajo.

Sodni sluga Jože Kozlevčar v Postojni, katerega se je več dni pogrešalo in se splošno slutilo, da se je umrtil, zglasil se je pri policiji v Curihu v Švici. Izročili so ga ondotni bolnici za slaboumne.

Pokončevanje hroščev ukrenil je gosp. župan postojnski ter naprosil šolsko vodstvo tukajšnje pet-

razredne ljudske šole, učence opozoriti, da napovejo vojsko požrešnemu mrčesu. Marljivi šolarčki prislužili si bodo primerne nagrade. — Sosedne občine, posnemajte ta koristen ukrep.

Medveda je videl na par korakov daljave gozdni in lovski varuh Andr. Šustaršič v lovišču društva „Hubertus“ v Javorniku.

Nesreča alkoholista. V četrtek, dne 10. t. m. zjutraj so našli mrtvega v Hruševji zidarskega pomočnika Antona Gorupa iz Gaberja pri Ajdovščini. Truplo so pripeljali v mrtvašnico pri farni cerkvi v Hrenovce. Nesrečnež je storil žalostno smrt vsled zastrupljenja z alkoholom.

Prosveta.

Zanimiva razprava. Slovenski učitelji na Spod. Štajerskem sedaj javno razpravljajo o vprašanju, ki je za kmetski stan silno važno — o času ljudskošolskega pouka. Kakor vsak pameten gospodar ve ceniti važnost dobrega večletnega ljudsko-šolskega pouka, ravnotako upravičena je tudi njegova želja, da ima o gotovih časih otroka doma, ker je za gotova mala dela dobra moč in se tako po malem privadi ali vsaj ne odvadi poljedelskega, oziroma gospodinjskega dela. Obe stališči sta tako upravičeni, da je naša naloga le najti pot, da se obe primerno spojita. Zato se čuje s strani štajerskih učiteljev glas: V naše šole nerazdeljen čas pouka, to je tedaj samo dopoldanski pouk vsaj čez poletje, če že ne vse leto. Šola naj bi se pričela zj. ob 7. uri in trajala do 11. oziroma 12. ure.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani v prid kolekujejo vse svoje uradne spise z narodnim kolekom vsled sejnih sklepov občine: Vič pri Ljubljani, Kog pri Središču, Kropa na Gorenjskem, Srednjavas v Bohinju, Dol pri Hrastniku in Krtina pri Ljubljani.

Narodno gospodarstvo.

Izvestja deželne zveze za pospeševanje prometa tujcev na Kranjskem v Ljubljani. Tujci iz raznih krajev vprašujejo pri naši zvezi, kje bi se na Kranjskem dobila poletenska stanovanja. Zato smo sklenili, da bomo enako, kakor druge zveze, sestavili kataster, t. j. pregled vseh stanovanj in sob, ki so na celem Kranjskem tujcem na razpolago. V interesu in v korist vseh imetnikov stanovanj je torej, da nam čimprej naznanijo svoja stanovanja po številu sob in kuhinj, če pripadajo k tem ter tudi cene in sicer za dan, mesec ali celo sezono. Namen tega katastra je, da imamo stanovanja za tujce v evidenci in da vsled tega lahko vsakemu postrežemo. V začetku ne bomo sami posredovali in oddajali stanovanj, ampak bomo vprašujoče tujce obvestili, naj se naravnost obrnejo na lastnika. Že to je v korist za imetnika stanovanj, ker se s tem olajša tujski promet. Kajpada je lastnikom na voljo dano, da sami oddajajo v najem in da niso vezani

na ceno, ki so jo nam označili; to je prepuščeno njih dogovoru s tujcem. Ta pregled napravimo brezplačno kakor tudi korespondenco s tujci. Glavna stvar je, da se vsi interesentje oglasijo, da bo kataster pregleden in popolen. Tudi posestnike hotelov in gostiln prosimo za tozadevne podatke, ker imajo ti gotovo največ koristi od tujcev. Želimo tudi, da se nam naznanijo sploh vsa stanovanja brez ozira na to, so li letos že oddana ali ne, ker bo ta kataster služil tudi za bodoče sezone. — Pisarna „Deželne zveze“ je v hotelu Lloyd v Ljubljani vis-a-vis hotela Union. Uradne ure so vsak delavnik od 3—5. popoldne.

Črešnje bodo kmalu zrele. Marsikateri, ki jih rad je, obžaluje, da tako hitro minejo. Pridna gospodinja si zamore ohraniti češnje tudi dalj časa. Odbere naj popolnoma zdrave, pecljaste, ne premehke ali mokre, zrele češnje, naj jih dene v čisto, suho steklenico, katero je treba zapečaćeno zakopati v zemljo. Češenj ne smemo nabrati ob dežju, ker morajo biti popolnoma suhe. Trud se bo gospodinja poplačal, ker bo svojo rodbino in goste razveseljevala s svežimi češnjami do meseca septembra.

Letos je hroščevo leto. Hrasti mole gole veje, ker so jim nepoklicani gostje požrli mlado listje. Toliko jih je, da jih zvečer kar mrgoli po zraku. Umna gospodinja, ki goji kokoši, lahko izrabi hroščevo leto v svojo korist in si napravi za mal denar krme za svoje kokoši. Naroči naj otrokom v vasi, da ji nabirajo hrošče, ki jih bodo dobili lahko na škafe. Ko otroci hrošče prinesejo, naj jih stresejo v kako večjo posodo; potem jih je treba popariti z vrelo vodo. Hrošče je treba spraviti v vreče, ki se obesijo na zračen prostor, n. pr. na podstrešje, da se posuše. Kokoši te hrošče jako rade zobljejo.

Mizarska zadruga v Solkanu je bila ustanovljena l. 1900, da se reši in pospeši stara mizarska obrt v Solkanu. V prvi vrsti je obrnila uprava zadruga pozornost na izdelovanje pohištva in je svoje tvornice oskrbela s potrebnimi stroji, da pridejo vsi proizvodi tehnično dovršeni v svet. Dalje je posvetila vso pozornost dobavi lesa, ker pripušča v predelavanje le dobro vležani les prve vrste. Če pa vsled dolgotrajnega dežja ni možno lesa izsušiti na zraku, se ga izsuši v sušilnici, ki je segreta na 60° C. Mizarska zadruga v Solkanu ima danes v prometu 2 tvornici, 32 delavnic z 18 stroji za izdelovanje lesa in okrog 400 mizarjev. V svoji upravi ima 1 turbino, 1 parni stroj in 1 lokomobil s 70 konjskimi silami. Poseben oddelek zadruga uprave se peča s prodajo. Zadruga ima prodajalno v Trstu, ulica Rettori št. 1, na Reki, ulica Pile št. 2, v Spletu, prodajo pa posredujejo tudi zastopstva zadruga v Levanti in Egiptu. Solkanska zadruga je solidno podjetje na združni podlagi, ki prinaša Slovencem obilo dohodka. Kaj pa je z lesom na Notranjskem? Mi se niti toliko zjediniti ne moremo, da bi ne delali drug drugemu pri prodaji lesa v veselje tujemu pre-kupcu nepotrebne konkurence! Da bi pa prodajali po-

sporazumnih cenah, da bi se zjedini v prodajalno in ob enem kreditno zadrugo, da bi potem imeli zadružno skladišče v Trstu pa da celo združeno morda predelovali svoj les, na to še niti misliti ne upamo.

Uničevanje trtnih uši s pomočjo elektrike. Kemik Bey je naznanil bavarskemu ministrstvu iznajdbo, s katero se bo uničevalo trtne uši s pomočjo elektrike brez škode za trto. Po naredbi ministrstva se bo poskušalo najprej, ali more elektrika sploh škodovati trtam. Vlada bo v ta namen vzela v najem vinograd v Würzburgu. Tu se bodo delali poskusi skozi vse leto. Ako se pokaže, da elektrika trtam ne škoduje, se bodo pričeli poskusi za uničevanje trtnih uši z novo iznajdbo.

Kdo nam donaša več dobička, konj, krava ali prase?

Da je danes živinoreja eden glavnih dohodkov našega kmeta, o tem ni dvoma. Osobito Notranjci, ki smo se začeli pečati z mlekarstvom, od dne do dne bolj uvidevamo, kako velikanske važnosti je za nas v prvi vrsti govedoreja, vsled česar si je skoraj že sleherni gospodarstvo tako uredil, da si na njem vzreja boljše goved in v tem večjem številu. Pri vsem tem pa se nam vendarle zdi čudno, da se v naši živinoreji ena žival še vedno zapostavlja in da se je še danes ne smatra prav posebno vredno, četudi tega ona na noben način ne zasluži. V mislih imamo prašiča.

Skoraj lahko trdimo, da je prasec v gospodarstvu najkoristnejša žival in da nam bi lahko donašal razmeroma več dobička kot konj ali krava. Poglejmo samo na mladiče naših domačih živali. Skušnja uči, da vrže živina navadno mladiče, ki tehtajo ob rojstvu jedva deseti del tega, kar tehta mati. V tem oziru ni veliko razlike med prašički, telički in žrebički. Če pa zasledujemo, kako nato posamezni mladiči rastejo, vidimo med njimi velikanske razlike. Med tem ko tehta žrebe ali tele potem, ko smo ga odstavili komaj še enkrat toliko kot ob rojstvu, vidimo, da tehta prase 10 krat, toliko. Še večja razlika je, ako ne upoštevamo samo enega prašička, marveč cel zarod. Odstavljena žrebeta in teleta ne tehtajo v celoti ene petine tega, kar njihova starka; vsa praseta skupaj pa tedaj že svojo mater odtehtajo.

Razume se, da naveden način pove, kje je več dobička in kje manj. Če je tele — ko se odstavi — vredno 60 K, žrebe 100 K, se za eno gnezdo praset dobi 120 do 200 K. Pomisliti pa moramo tudi še, da porodi kobila ali krava enkrat na leto, svinje pa po dvakrat. Tudi sicer raste prasec veliko hitreje kot druge domače živali. Konj je navadno šele s petim letom dorastel, a prase je že v dveh letih popolnoma uspelo. Ako prašič urno raste, ga lahko uporabljamo že čez $\frac{3}{4}$ leta za pleme, druge domače živali šele pravzaprav z dvemi, tremi leti. Tekom enega leta se navadno spravi prase v denar, kar pri drugih živalih

skoraj ni mogoče, ako jih hočemo docela vzrediti. Stroški za vzgojo konj ali goved so precej večji, kot jih izdamo za praseta. Že samo daljši čas zahteva več krme in veliko je treba izdati denarja za žival predno imamo kaj od nje. Poleg tega je prašič najmanj izbirčen pri krmi. Veliko odpadkov, ki bi nam ne koristili niti vinarja, se dobro porabi, ako se jih da prašiču.

Marsikaj bi se dalo še navesti, kar govori za prašiče, a menimo, da smo za enkrat dovolj opozorili rojake na to prekoristno živalico. Najboljše jo zna pač ceniti oni, ki jo je že sam s pridom vzrejal in jo še vzreja. Marsikdo nam bo prav dal, ako trdimo, da je njegovo prase zaklad, ki se mu dela skoraj nevede in brez posebnih stroškov.

In vendar bi nas vprašal kdo, zakaj se pri nas ljudje ne pečajo bolj s svinjerejo? Odgovor je lahek. Mi niti ne znamo pravilno ravnati s prašiči in jih tudi ne rediti. Prase naj je po naših nazorih le umazanec, za katerega se nam ni treba veliko brigati. Tudi ni pri nas iste ljubezni za to žival kot jo imamo do družih. A ni še dolgo, kar je začel naš kmet ceniti kravo — odkar nosi mleko v mlekarne. Preje je bilo mleko in tudi krava bolj ali manj stvar gospodinje, od sedaj pa je kmet sam njen vzgojevalec. Tudi prašiči so danes največ še v ženski oskrbi in tudi v tem oziru bodo naši možje kmalu spoznali, kako dobičkonosen je prašič, in se začeli tudi za prašičerejo sami bolj brigati. Upajmo pa, da ta čas ni več tako daleč. x. y.

Za kratek čas.

Velik razloček. Prvi gost: Čudno je, da jaz mesa brez hrena ne morem jesti. Drugi gost: Pri meni je ravno narobe, ker jaz hrena brez mesa jesti ne morem.

Učitelj: Francek, povej mi, kdo pri Vas suši seno? Učenec: Hlapec in oče. Učitelj: Kdo pa pri Vas, Anica? Anica: Pri nas pa mati in dekla. Učitelj: In pri Vas, Jožek? Jožek misli nekaj časa, nato pa hitro odgovori: Pri nas pa solnce suši seno, gospod učitelj.

Mati: Zdaj je pa vendar že čas, da naša Fanika dobi moža, saj je že 24 let stara. Oče: E, naj le še počaka, dokler pravi pride. Mati: Kaj bi čakala! Saj jaz tudi nisem čakala.

Pri naboru: No, Tone, kaj so pa tebi rekli pri naboru. Tone ponosno: Čudili so se mi. Rekli so: Ko bi dečko ne bil krofast, ko bi ne bil škilav in ko bi imel raven hrbet ter ravne noge, bi bil gotovo najlepši vojak celega polka.

Darovi za Vilharjev spomenik.

G. Anton pl. Globočnik na Dunaju 20 K; g. Josip Brinar, ravnatelj meščanske šole postojnske 10 K; gosp. Florjan Rozman, učitelj v Krškem 2 K; gosp. Anton Vodopivec, c. kr. poštar v Postojni nabral na zborovanju slovenskih poštarjev v Trstu 20 kron. Srčna hvala.

Odbor za Vilharjev spomenik.

Loterijske številke.

Trst, 12. maja	15	13	32	52	37
Linc, 12. maja	61	32	58	17	66

Tržne cene v Ljubljani.

Semena:				Za 100 kilogramov.
Domača detelja	od K 100.—	do K 102.—		
Lucerna	» » 120.—	» » 130.—		
Laneno seme	» » 27.—	» » 29.—		
Fižol:				
Rudeči ribniški	» » 25.—	» » 26.—		
Prepelicar	» » 26.—	» » 28.—		
Žito:				
Pšenica	» » 17.—	» » —.—		
Rž	» » 14.40	» » —.—		
Ječmen	» » 15.—	» » —.—		
Oves	» » 17.40	» » —.—		
Ajda	» » 15.—	» » —.—		
Kože:				
Goveje z rogmi vred	» » 100.—	» » 114.—		
Telečje	» » 135.—	» » —.—		
Svinjske	» » 400.—	» » —.—		
Lisičje	» » 9.—	» » 10.—		
Kunine (belice)	» » 32.—	» » 38.—		
» (rumenice)	» » 45.—	» » 56.—		
Dihurjeve	» » 6.—	» » 6.50		
Vidrne	» » 24.—	» » 25.—		

Za 100 kilogramov.

Za par

Mala naznanila.

Vsaka vrstica v teh oznanilih stane 20 vin. Pri večkratni objavi se dovoli primeren popust. Denar je poslati naprej. Plača se lahko tudi s pismenimi znamkami.

Slikarskega učenca sprejme Josip Inocente, slikarski mojster v Postojni.

Wolfov slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar, vezan in dobro ohranjen se kupi takoj. Kdo? pove upravništvo „Notranjca“ v Ljubljani, Breg šte. 12.

Cementne cevi razne velikosti so po zmernih cenah naprodaj pri Jos. Dekleva v Postojni.

Kašelj. Kogar kašelj nadleguje, naj rabi okusne in olajševajoče **Kaiserjeve prsne karamele.** 2470 notarsko poverjenih spričeval nam dokazuje, kako uspešno se jih rabi zoper kašelj, hripavost, katar in zaslinjenje. — Zavitek 20 in 40 vinarjev. — Edino pristne so one, ki imajo varstveno znamko »Drei Tannen«. Zalogo ima **J. Hus, lekarnar v Vipavi.**

Več sto visokodebelnih sadnih drevesc prodaja po nizkih cenah krajni šolski svet v Postojni.

Napravo apna odda po dogovorjeni ceni gospodarski odsek na Razdrtem. Leonh. Del-Linz, načelnik.

Esenca za kurja očesa. Najbolje sredstvo proti **kurjim očesom, debeli koži, bradavicam** itd. Steklenica z rabilnim navodom 70 h razpošilja: **Lekarna pri Mariji Pomočnici v Vipavi.**

Aparat za proizvodnjo plina za 14 m³, h kateremu spadati 2 peči, 16 svetilk, 7 kandelabrov in več drugih stvari, ki se rabijo pri plinovi razsvetljavi, je po nizki ceni na prodaj. **Več o tem pove Jože Šibenik, ključavničarski mojster v Postojni.**

Parni kotel preskušeni za 7 atmosfer pritiska. Poleg kotla je tudi črpalnica in 500 kg starega železa ceno na prodaj, kakor tudi 2000 steklenic (butelk). **Več o tem pove Jože Šibenik, ključavničarski mojster z Postojni.**

Žitočistilnik še dobro ohranjen in ena **kopirna stiskalnica** za urade se ceno proda. **Več o tem pove Jože Šibenik, ključavničarski mojster v Postojni.**

Vreče od hmelja po 4 K komad ima naprodaj **A. Thorausch, pivar v Senožečah, Notranjsko.**

Trgovska pomočnica, z najboljšimi spričevali, stara 22 let, išče druge službe. **Kdo? pove upravništvo „Notranjca“ v Ljubljani, Breg šte. 22.**

Hrastova debela od 25 cm do 125 cm debela, različne dolžine, so po zmernih cenah naprodaj pri **g. Ivan Marcu v Novakovem mlinu pod Planino na Vipavskem.**

Učenec ne pod 14 let star, tudi nekoliko nemščine več in poštenih starišev, sprejme se v trgovino mešanega blaga. Ponudbe na **J. Razboršek, Šmartno pri Litiji.**

Izvrsten sir, prve, druge in tretje vrste ima na prodaj **Ivan Vidmar, trgovec in lastnik mlekarne v Črnem vrhu, nad Idrijo.**

Izurjen strojni kurjač usposobljen za to delo išče službe, nastopi lahko takoj. Natančneje o tem pove **Matevž Milharčič v Postojni.**

Sobni slikar in **Ivan Zwölf** Slikar napisov
= pleskar =

v POSTOJNI št 73.

Zaloga raznih suhih in oljnatih barv, lanenega olja, firneža, terpentina, raznih lakov za znotraj in zunaj, angleških lakov za kočije, brunolna, bronca, raznovrstnih čopičev itd.

Solidna postrežba. • Zmerne cene.

Preklic dražbenega razglasa.

Posojilnica za Stari trg=Lož in sosedstvo razglašča, da

začasno preklicuje

na dan 20. maja t. l. razpisano zmanjševalno dražbo za oddajo del pri prezidavi svoje hiše.

Stari trg pri Rakeku

dne 18. maja 1906.

Velika trgovina in pekarija

ANTON DITRICH v Postojni

priporoča bogato zalogo špicerije, železa, porcelana, stekla, galanterije, barv in kolonijalnega blaga na debelo in drobno.

Zaloga Portland- in Roman-cementa ter vseh potrebščin za stavbe. Zastopstvo za Notranjsko najboljšega strešnega krila „Eternit“ in druge raznovrstne opeke za kritje streh.

o o o

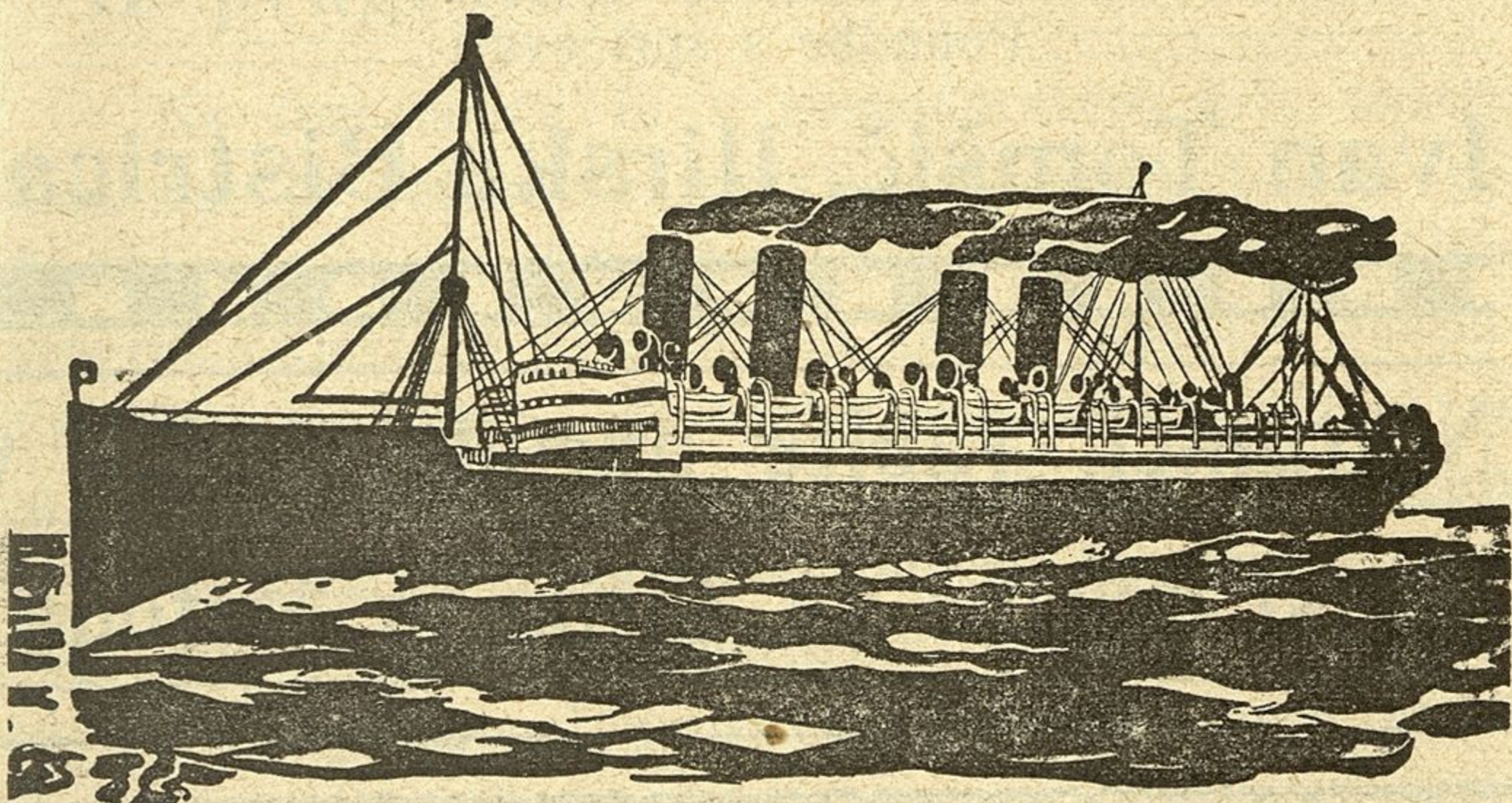
Rudeča sol in redilni prašek za živino.

P. n. gostilničarji dobijo steklo, porcelan in kuhinjsko opravo po znižanih cenah.

P. n. rokodelci dobijo na vse v njih stroko spadajoče orodje in blago primeren popust.

POZORI!**BERITE!**

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz BREMNA v NEW-YORK

s cesarskimi brzoparniki „Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm der Grosse“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navednega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU
KOLODVORSKE ULICE ŠT. 35.

nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. — Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in brezplačno. — Postrežba poštena, reelna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Kolorado, Mexiko, Kalifornijo, Arizona, Utah, Wioming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno. Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Kolombo, Singapore, v Avstralijo i. t. d.

Notranjci, berite, širite in naročajte

„Notranjca“!

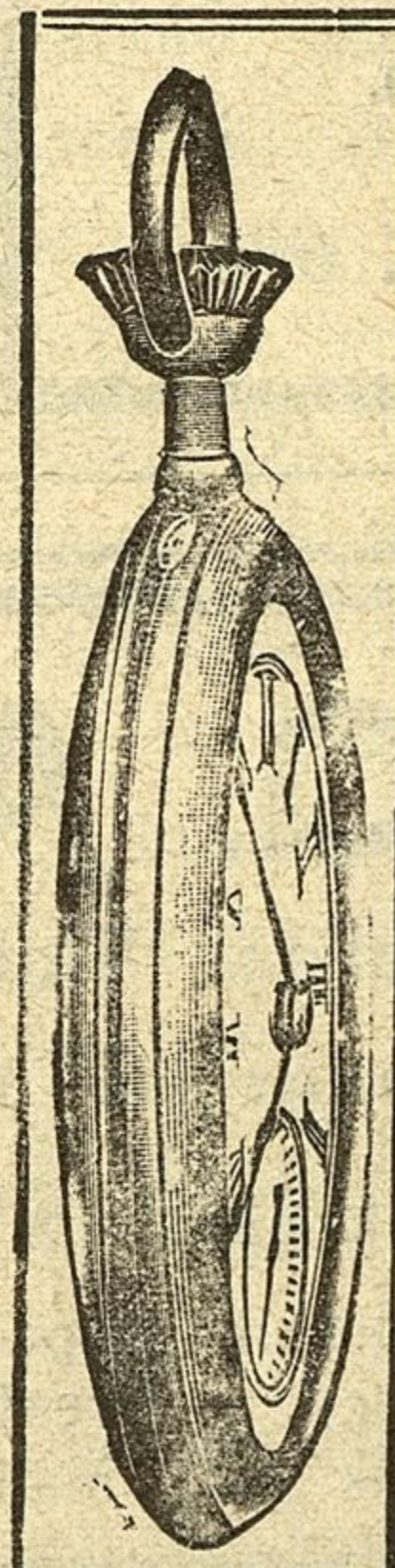
Zarezano strešno opeko

(Falz)

navadno strešno opeko, kakor tudi zidak, žlebak in vsako drugovrstno opeko ima v zalogi

Karol Jelovšek

opekarnar na Vrhniki (Notranjsko).

Zahtevajte cenike zastonj in poštine prosto.

Franc Čuden

najstarejša eksportna tvrdka na debelo in drobno.

U r a p

in trgovec zlatnine in srebernine, delničar prvih združenih tovarn ur »Union« v Bielu, Genovi in Glashütte.

Svetovnoznana

postojnska jama

je odprta vsak dan ob pol 11. uri dopoldne in je izključno električno razsvetljena.

Od 1. marca do 31. oktobra je odprta tudi ob pol 4. uri proti vstopnini K 5.— za osebo.

Ob nedeljah in praznikih pa le K 3.— za osebo.

LJUBLJANA **JOSIP KORDIN** LJUBLJANA
Pred Škofijo 3 Pred Škofijo 3

priporoča

● svojo bogato zalogo vsakovrstnih zanesljivih semen ●

kakor: črne domače, lucerne in rudeče detelje, esparsete, velikanske rumene, rudeče in bele pese, in korenje za krmo. Raznih semen graha, vseh vrst trav: rafijevo ličje, travnišnice, mešane za suho in mokro zemljo, jesenska repa, vse vrste solate, kakor sploh vseh kuhinjskih zelišč in kmetijskih semen po nizkih cenah.

Poštnim potom izvršujejo se naročila točno in solidno.

V hiši gospe Helene Orešek v Postojni

● zobozdravnik ●

iz Ljubljane, Špitalske ulice št. 7

Amerik. zobe.
Vsa zobotehnična dela

Amerik. zobe.
se v konces. ateljeju

O. SEYDL izvršujejo.

Ordinira vsako soboto od 8. do 5. ure.

Iščem štirinajstletnega

vajenca

za svojo trgovino z raznim blagom.

Ponudbe s pričevali

Ivan Tomšič, Ilirska Bistrica.

Notranjci, rabite narodni kolek v korist družbe sv. Cirila in Metoda!

Pivovarna „G. AUER-jevi dediči“

v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12.

priporoča svoje izvrstno marčno in na bavarski način varjeno pivo

v prid družbe sv. Cirila in Metoda.

Zaloge na Notranjskem so: v Idriji (založnik gosp. Franjo Didič, posestnik i. t. d.), v Št. Petru na Krasu (založnik gosp. Anton Rebec, vinotržec), v Prestranku (založnik „Mlekarska zadruga“) in v Žireh (založnik gosp. Matija Gostiša, posestnik).

Notranjska posojilnica v Postojni

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

posluje vsak petek od 9. do 12. ure dopoldan

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje sama.

Daje posojila po 6 %

na osobni kredit ali proti vknjižbi.

Izjemoma in v nujnih slučajih se sprejemajo vloge in dajo posojila tudi ob družih delavnikih.